OIKEUSMINISTERIÖ

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
Lainsäädäntöneuvos Lauri Rautio

8.12.2020

HE 184/2020 vp

Eduskunnan lakivaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS 184/2020 VP EDUSKUNNALLE LAIKSI SUOMEN OSALLISTUMISESTA EUROOPAN SYYTTÄJÄNVIRASTON (EPPO) TOIMINTAAN SEKÄ SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI; OIKEUSMINISTERIÖN VASTINETTA TÄYDENTÄVÄ TOINEN SELVITYS

Tässä 1.12.2020 annettua oikeusministeriön vastinetta täydentävässä selvityksessä oikeusministeriö lausuu eduskunnan lakivaliokunnan pyynnön mukaisesti valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen mainitusta vastineesta 7.12.2020 päivätyissä lausunnoissa esittämästä siltä osin kuin lausunnoissa esitetään harkittavaksi muutoksia hallituksen esityksessä tai vastineessa esitettyyn.

Hallituksen esityksessä ehdotettuun lakiin Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston toimintaan viitataan seuraavassa EPPO-lakina ja asetukseen (EU) 2017/1939 tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa asetuksena.

EPPO:n ja ylimpien laillisuusvalvojien välisen toimivallan käyttöä koskevan erimielisyyden ratkaiseminen (vastineessa ehdotettu EPPO-lain 9 §:n 6 momentti)

Valtioneuvoston oikeuskansleri on todennut, että oikeusministeriön vastineen sisältämässä EPPO-lain 9 §:n 6 momenttia koskevassa ehdotuksessa valituskielto poistuisi toimivallan käyttöä koskevan Helsingin käräjäoikeuden ratkaisun osalta siitä riippumatta, onko sen taustalla valtakunnansyyttäjän antama päätös EPPO:n ja kansallisen syyttäjäviranomaisen väliseen toimivallan käyttöä koskevaan erimielisyyteen (9 § 1 mom) vai jommankumman ylimmän laillisuusvalvojan toimivallan käyttöä koskeva päätös EPPO:n ja ylimmän laillisuusvalvojan välisessä erimielisyystilanteessa (9 § 2 mom). Perustuslakivaliokunnan lausuntoon sisältyvä valituskiellon poistamiseen viittaava lausuma on oikeuskanslerin mukaan viitannut vain jälkimmäiseen tilanteeseen.

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Faksi	Sähköpostiosoite
Eteläesplanadi 10 HELSINKI	PL 25 00023 VALTIONEUVOSTO	02951 6001	09 1606 7730	oikeusministerio@om.fi

Lisäksi oikeuskansleri toteaa, että oikeusministeriön vastineessa ei tule esiin, että sen sisältämässä EPPO-lain 9 §:n 6 momenttia koskevassa ehdotuksessa viitattuja EU-luovuttamislain säännöksiä on lain voimaantulon jälkeen muutettu EU-luovuttamislain sisältämien muutoksenhakujärjestelyjen kannalta merkityksellisellä tavalla. Lopuksi oikeuskansleri arvioi, että asiassa voisi perustella myös valituslupaa pyytämättäkin tapahtuvan muutoksenhaun sallimista, mutta korkeimman oikeuden systeemisen roolin ja lainsäädännön systematiikan kannalta myös valituslupaa pyytäen tapahtuva muutoksenhaku on mahdollinen sääntelyratkaisu.

Eduskunnan oikeusasiamiehen mukaan oikeusministeriön vastineessa ehdotettu järjestely ottaa huomioon perustuslakivaliokunnan lausunnossaan PeVL 39/2020 vp (s. 5) tekemän valtiosääntöoikeudellisen huomautuksen.

Oikeusministeriö toteaa, että vastineen sisältämässä EPPO-lain 9 §:n 6 momenttia koskevassa ehdotuksessa valituskielto poistuisi tarkoituksella sekä pykälän 1 momentin että 2 momentin mukaisissa tilanteissa. Perusteltuna ei ole pidetty, että menettelyä tältä osin monimutkaistetaan ja eriytetään sen perusteella, onko kyseessä valtakunnansyyttäjän vai ylimmän laillisuusvalvojan antama päätös. Oikeusministeriö toteaa, että vastineen sisältämässä EPPO-lain 9 §:n 6 momenttia koskevassa ehdotuksessa viitattuja EU-luovuttamislain säännöksiä on lain voimaantulon jälkeen muutettu muutoksenhakujärjestelyjen kannalta merkityksellisellä tavalla. Säännökset niiden voimassa olevassa nykymuodossaan vastaavat sisällöltään sitä, johon vastineessa on viitattu ja jota on pidettävä käsiteltävänä olevassa asiassa tarkoituksenmukaisena.

Oikeusministeriö huomauttaa, että eduskunnan oikeusasiamies on lausunnossaan hyväksynyt asiasta oikeusministeriön vastineessa esitetyn. Aikaisemmin myös korkein oikeus on lausunnossaan lakivaliokunnalle katsonut, että jos muutoksenhaku esityksen ja korkeimman oikeuden ensisijaisen kannan vastaisesti päädytään ohjaamaan Helsingin käräjäoikeudesta korkeimpaan oikeuteen, välttämätöntä on, että valitusoikeus vastineessa ehdotetun mukaisesti edellyttää valitusluvan myöntämistä. Myös Valtioneuvoston oikeuskanslerin lausunnossa hyväksytään oikeusministeriön vastineessa esitetty ratkaisu. Oikeusministeriö siksi katsoo, ettei asiasta lausuttu edellytä muutoksia hallituksen esitykseen.

EPPO ylimpien laillisuusvalvojien laillisuusvalvonnan kohteena (vastineessa ehdotettu EPPO-lain 18 §)

Valtioneuvoston oikeuskansleri on todennut, että oikeusministeriön vastineessa ehdotettu säännös näyttäisi ottavan huomioon perustuslakivaliokunnan asiaa koskevassa lausunnossa esitetyt seikat. Oikeusministeriön vastineessa ei näiltä osin tule kuitenkaan esiin, että ylimmillä laillisuusvalvojilla on sekä perustuslakiin että muuhun lainsäädäntöön perustuvia toimivaltuuksia. Oikeuskanslerin mukaan vaarana olisi, että ratkaisua tulkittaisiin niin, että EPPO-lailla olisi myös rajattu ylimpien laillisuusvalvojien toimivaltuuksia käsillä olevassa asiayhteydessä, esimerkiksi niin, että valtuutettu Euroopan syyttäjä ja Euroopan syyttäjä kuuluvat ylimpien laillisvalvojien laillisuusvalvonnan piiriin,

mutta ylimmillä laillisuusvalvojilla ei kuitenkaan olisi heihin nähden esimerkiksi Syyttäjälaitoksesta annetun lain (32/2019) 27 §:ssä säädettyjä toimivaltuuksia. Oikeuskanslerin mukaan lakivaliokunnan mietinnössä olisi perusteltua tuoda esiin myös ylimpien laillisuusvalvojien muuhun lainsäädäntöön perustuvat toimivaltuudet ja korostaa, että ehdotetulla säännöksellä ei ole tarkoitus rajoittaa mainittujen toimivaltuuksien käyttöä.

Eduskunnan oikeusasiamiehen mukaan oikeusministeriön vastineessa ehdotettu sääntely selkeyttäisi EPPO-syyttäjän toiminnan laillisuusvalvonnallista asemaa. Ehdotettu sääntely selkeyttäisi tilannetta ja ottaisi perustuslakivaliokunnan lausunnossaan PeVL 39/2020 vp (s. 5) tekemän valtiosääntöoikeudellisen huomautuksen asianmukaisesti huomioon.

Oikeusministeriö toteaa, että oikeusministeriön vastineessa on eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausunnon PeVL 39/2020 vp johdosta ehdotettu EPPO-lakiin uutta 18 §:ää valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnasta. Säännös selventäisi esityksessä tarkemmin kuvattua sääntelyä, jonka perusteella asetuksen ei voida katsoa kategorisesti rajoittavan ylimpien laillisuusvalvojien nykymuotoista laillisuusvalvontaa, joka kohdistuu yleisesti valtuutettujen Euroopan syyttäjien tai Euroopan syyttäjien syyttämistoimintaan suomalaisissa tuomioistuimissa. Kyseessä olisi perustuslakivaliokunnan lausunnossa todetun mukaisesti vain informatiivinen viittaussäännös, joka ei rajoita ylimmillä laillisuusvalvojilla kansallisesti olevien muiden toimivaltuuksien käyttöä. Ehdotetun 18 §:n lisäämisen ei voida muilta kuin siinä säädetyiltä osin katsoa vaikuttavan suoraan sovellettavan asetuksen tai tätä täydentävän kansallisen lainsäädännön sääntelyyn tai näitä koskevaan tulkintaan.

Oikeusministeriö huomauttaa, että asetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan kansallista lainsäädäntöä sovelletaan siltä osin kuin asetuksessa ei ole asiaan sovellettavia säännöksiä. Jollei asetuksessa toisin säädetä, asiaan sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka valtuutettu Euroopan syyttäjä käsittelee asiaa. Oikeusministeriö toteaa, että käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä, oikeusministeriön 1.12.2020 antamassa vastineessa ja oikeusministeriön 3.12.2020 antamassa vastinetta täydentävässä selvityksessä on varsin laajalti käsitelty asetuksen vaikutusta kansalliseen laillisuusvalvontaan ja ylimpien laillisuusvalvojien erityissyyttäjäasemaan. Tarkastelussa on nostettu esiin asetuksen säännöksiä, jotka voivat olla merkityksellisiä ylimpien laillisuusvalvojien toimivaltuuksien kannalta. Asetuksessa ei muuten vaikuttaisi olevan sellaisia säännöksiä, joiden perusteella oikeuskanslerin lausunnossa viitattuja muussa lainsäädännössä säädettyjä ylimpien laillisuusvalvojien toimivaltuuksia rajoitettaisiin. Tällöin asetuksen perusteella soveltuu juuri se kansallinen lainsäädäntö, johon oikeuskanslerin lausunnossa muiden toimivaltuuksien osalta viitataan. Lisäksi jäljempänä tässä lausunnossa käsitellään vielä oikeuskanslerin lausunnossa nimenomaisesti esiin nostettua seikkaa Euroopan syyttäjien ja valtuutettujen Euroopan syyttäjien rikosoikeudellisesta virkavastuusta.

Oikeusministeriö huomauttaa, että eduskunnan oikeusasiamies on lausunnossaan kannattanut asiasta oikeusministeriön vastineessa esitettyä. Valtioneuvoston oikeuskanslerikin on lausunnossaan toivonut ennen kaikkea lakivaliokunnan mietinnössä tuotavan

esiin myös ylimpien laillisuusvalvojien muuhun lainsäädäntöön perustuvia toimivaltuuksia ja korostettavan, että ehdotetulla säännöksellä ei ole tarkoitus rajoittaa mainittujen toimivaltuuksien käyttöä. Oikeusministeriö ei pidä tällaista täsmennystä ongelmallisena. Edellä esitetyn perusteella oikeusministeriö katsoo, ettei asiasta lausuttu edellytä muutoksia hallituksen esitykseen.

EPPO:n puolesta Suomessa toimivien syyttäjien rikosoikeudellinen vastuu

Valtioneuvoston oikeuskansleri on todennut pitävänsä kestämättömänä tilannetta, jossa voimassa olevien rikoslain (39/1889) 40 luvun 11 §:n säännösten varaan jättäytyminen johtaisi vastoin oikeusministeriön vastineessa esitettyä siihen, että mainitut EPPO:n puolesta Suomessa toimivat syyttäjät katsottaisiin saman pykälän 4 kohdassa tarkoitetuiksi ulkomaisiksi virkamiehiksi ja että ne virkarikosten tunnusmerkistöt, joiden nojalla he voisivat joutua rikosoikeudelliseen vastuuseen, rajautuisivat siten rikoslain 40 luvun 12 §:n 3 momentissa säädetyn mukaisesti vain osaan virkarikosten tunnusmerkistöistä.

Eduskunnan oikeusasiamiehen käsityksen mukaan 40 luvun 11 §:n 1 kohdan mukainen virkamiehen määritelmä sisältää valtuutetut Euroopan syyttäjät vain silloin, kun he toimivat kansallisina syyttäjinä. Sen sijaan näiden toimiessa asetuksen mukaisissa syyttäjäntehtävissä he ovat EPPO:n virkamiehiä eivätkä kohdan mukaisia valtion virkamiehiä. Mainituissa tehtävissään he käyttävät kuitenkin oikeusasiamiehen mukaan julkista valtaa, jolloin rikoslain 40 luvun 11 pykälän 5 kohta voinee tulla sovellettavaksi.

Syyttäjälaitoslain 27 §:n mukaan syyteoikeuden järjestely on rakennettu virkanimikkeittäin. Oikeusasiamiehen käsityksen mukaan jää siksi epäselväksi, kuka toimisi syyttäjänä valtuutettua Euroopan syyttäjää tai Euroopan syyttäjää koskevassa rikosprosessissa. Oikeusasiamiehen näkemyksen mukaan olisi perusteltua, että syyttäjänä heidän epäillyissä virkarikosasioissa olisi oikeusasiamies tai oikeuskansleri, kuten kaikissa kansallisia syyttäjiä koskevissa virkarikosasioissa. Oikeusasiamiehen käsityksen mukaan tämä selvennys olisi helposti toteutettavissa siten, että syyttäjälaitoslain 27 §:n 2 momentin luetteloon lisättäisiin Euroopan syyttäjä ja valtuutettu Euroopan syyttäjä.

Oikeusministeriö toteaa vastineen mukaisesti, että asetuksessa ei ole erityissääntelyä Euroopan syyttäjien tai valtuutettujen Euroopan syyttäjien rikosoikeudellisesta virkavastuusta. Asetuksen 5 artiklan 3 kohdan perusteella kansallista lainsäädäntöä sovelletaan siltä osin kuin asetuksessa ei ole asiaan sovellettavia säännöksiä. Lisäksi asetuksen 96 artiklan 6 kohdan mukaan valtuutetut Euroopan syyttäjät tulee integroida täysin kansallisiin syyttäjäviranomaisiin. Kohtaa täydentävän johdanto-osan 43 kappaleen perusteella heidän nimittämismenettelyssään tulee varmistaa, että he ovat operatiivisesti integroituneet kansallisiin oikeusjärjestelmiinsä ja oikeus- ja syyttäjälaitoksiin. Sanotulle voidaan antaa huomiota myös harkittaessa valtuutettujen Euroopan syyttäjien kansallista asemaa ja palvelussuhdetta Suomen valtioon.

Esityksessä ehdotetun mukaisesti valtuutetut Euroopan syyttäjät tulevat olemaan syyttäjänvirassa Syyttäjälaitokseen. Rikoslain 40 luvun 11 §:n 1 kohdan mukaan rikoslaissa

tarkoitetaan virkamiehellä muun muassa henkilöä, joka on virka- tai siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa valtioon ja kyseinen määritelmä näyttäisi myös asetuksesta edellä todetun perusteella sisältävän myös valtuutetut Euroopan syyttäjät. Lisäksi huomiota voidaan sekä valtuutettujen Euroopan syyttäjien että Euroopan syyttäjien osalta kiinnittää rikoslain 40 luvun 11 §:n 5 kohtaan, jonka a kohdan mukaan julkista valtaa käyttävällä henkilöllä tarkoitetaan sitä, jonka tehtäviin lain tai asetuksen nojalla kuuluu antaa toista velvoittava määräys tai päättää toisen edusta, oikeudesta tai velvollisuudesta taikka joka lain tai asetuksen nojalla tehtävässään tosiasiallisesti puuttuu toisen etuun tai oikeuteen, sekä b kohdassa sitä, jonka lain tai asetuksen nojalla taikka viranomaiselta lain tai asetuksen nojalla saadun toimeksiannon perusteella kuuluu osallistua a kohdassa tarkoitetun päätöksen valmisteluun tekemällä päätösesitys tai -ehdotus, laatimalla selvitys tai suunnitelma, ottamalla näyte tai suorittamalla tarkastus taikka muulla vastaavalla tavalla.

Arvioitaessa Euroopan syyttäjien tai valtuutettujen Euroopan syyttäjien asemaa siltä kannalta, käytetäänkö siinä julkista valtaa Suomessa, huomiota tulee kiinnittää heidän asetuksen ja sitä täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaiseen syyttämistoimintaansa. Asetuksen perusteella EPPO:n toimivallassa on tutkia EU:n syyttäjäviranomaisena EU:n talousarvioon kohdistuvia rikoksia ja asettaa rikoksista epäillyt syytteeseen kansallisissa tuomioistuimissa. Suomen osalta toiminta tulee koskemaan sellaisia EPPO:n toimivallassa olevia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia, jotka ovat rikoslain 1 luvun mukaisesti Suomen rikosoikeuden soveltamisalassa. Syyttämistoiminta tulee asetuksen 26 artiklan 4 kohdan perusteella tapahtumaan Suomessa pääsääntöisesti silloin, jos rikollinen toiminta on keskittynyt Suomeen, tai – jos on tehty useita EPPO:n toimivaltaan kuuluvia toisiinsa liittyviä rikoksia – suurin osa näistä rikoksista on tehty Suomessa. Esityksessä ehdotetun EPPO-lain 5 §:n mukaan Euroopan syyttäjällä ja valtuutetulla Euroopan syyttäjällä on tehtävässään asetuksessa säädetyn lisäksi samat toimivaltuudet kuin syyttäjällä Suomen lain mukaan. Oikeusministeriö pitää esitetyn perusteella selvänä, että edellä kuvatussa syyttämistoiminnassa on kysymys julkisen vallan käytöstä Suomessa ja rikoslain 40 luvun 11 §:n 5 kohta siten soveltuu. Tämän johdosta olennainen on rikoslain 40 luvun 12 §:n 1 momentti, jonka mukaan luvun virkamiestä koskevia säännöksiä kaikilta osin sovelletaan myös julkista valtaa käyttävään henkilöön.

Oikeusministeriö toteaa, että syyttäjälaitoslain 27 §:ssä säädetään syyttäjien virkasyytteen käsittelystä. Pykälän 2 momentin mukaan valtionsyyttäjää, johtavaa aluesyyttäjää, erikoissyyttäjää, aluesyyttäjää ja apulaissyyttäjää syytetään virkarikoksesta hovioikeudessa. Syyttäjänä on joko valtioneuvoston oikeuskansleri tai eduskunnan oikeusasiamies taikka valtioneuvoston oikeuskanslerin tai eduskunnan oikeusasiamiehen määräämä syyttäjä. Oikeusministeriö korostaa tämänkin kysymyksen osalta sitä edellä todettua seikkaa, että asetuksen 96 artiklan 6 kohdan mukaan valtuutetut Euroopan syyttäjät tulee integroida täysin kansallisiin syyttäjäviranomaisiin. Kohtaa täydentävän johdantoosan 43 kappaleen perusteella heidän nimittämismenettelyssään tuleekin varmistaa, että he ovat operatiivisesti integroituneet kansallisiin oikeusjärjestelmiinsä ja oikeus- ja syyttäjälaitoksiin. Oikeusministeriö huomauttaa, että esityksessä kyseinen asetuksen velvoite on muun ohessa huomioitu ehdotetun EPPO-lain 4 §:ssä, jonka mukaisesti valtuutettu Euroopan syyttäjä nimitetään määräajaksi syyttäjänvirkaan Syyttäjälaitokseen, jos

häntä ei ole nimitetty syyttäjänvirkaan. Lisäksi olennainen on edellä viitattu EPPO-lain 5 §, jonka mukaan valtuutetulla Euroopan syyttäjällä on tehtävässään asetuksessa säädetyn lisäksi samat toimivaltuudet kuin syyttäjällä Suomen lain mukaan. Oikeusministeriö toteaa, että valtuutetut Euroopan syyttäjät tulevat siten paitsi olemaan syyttäjälaitoslain 27 §:n 2 momentissa viitatussa syyttäjänvirassa Syyttäjälaitokseen, suoraan sovellettavan asetuksen ja sitä täydentävän kansallisen lainsäädännön johdosta tosiasiallisesti myös toimimaan kansallisina syyttäjinä osana kansallista Syyttäjälaitosta. Sanotun johdosta oikeusministeriö arvioi, että valtuutettujen Euroopan syyttäjien virkasyytteen käsittelyssä voitaisiin soveltaa syyttäjälaitoslain 27 §:n 2 momentin mukaista sääntelyä.

Oikeusministeriö huomauttaa, että Euroopan syyttäjän osalta tilanne jossain määrin eroaa edellä sanotusta. Euroopan syyttäjän osalta on kuitenkin syytä huomioida, että he voisivat toimia asetuksen 28 artiklan 4 kohdan mukaisesti syyttämistoiminnassa itse vain poikkeustapauksissa. Kun EPPO:n toimivaltaan kuuluvia rikoksia on arvioitu kansallisesti tapahtuvan ylipäätään vain vähän, tällaisia tilanteita ei välttämättä lainkaan tule tai niitä voidaan joka tapauksessa ennakoida tulevan vain varsin harvoin. Lisäksi olennaista on kiinnittää huomiota siihen, että tällöinkään kysymys ei edellä todetun mukaisesti ole siitä, että Euroopan syyttäjää ei lainkaan voitaisi syyttää virkarikoksista, vaan siitä, että näitä syytettäessä sovellettaisiin syyttäjälaitoslain 27 §:n 2 momentin sijaan yleisiä syyttämisjärjestelyjä.

Esityksessä ja vastineessa todetun lähtökohdan mukaisesti esityksessä on ehdotettu vain sellaisia lainsäädäntömuutoksia, joiden tekemistä asetuksen on katsottu edellyttävän. Esityksessä ehdotetun perusteella syyteoikeuden järjestely Euroopan syyttäjien osalta näyttäisi kuitenkin edellä todetun mukaisesti muodostuvan muista syyttäjistä poikkeavaksi. Siksi oikeusministeriö voi pitää perusteltuna säätää asetusta täydentävää kansallista lainsäädäntöä Euroopan syyttäjään ja valtuutettuihin Euroopan syyttäjiin kohdistuvan syyteoikeuden järjestelyistä. Lakiteknisesti perusteltuna tapana toteuttaa muutos voidaan pitää syyttäjälaitoslain 27 §:n 2 momentin täydentämistä lisäämällä siihen Euroopan syyttäjä ja valtuutettu Euroopan syyttäjä. Siten oikeusministeriön näkemyksen mukaan syyttäjälaitoslain 27 §:n 2 momentti voitaisiin muuttaa kuulumaan esimerkiksi seuraavasti. Jos muutos tehdään, muutos tulee ottaa huomioon myös esityksessä ehdotetussa syyttäjälaitoslain muutosta koskevassa lain nimikkeessä ja johtolauseessa.

> Valtionsyyttäjää, johtavaa aluesyyttäjää, erikoissyyttäjää, aluesyyttäjää*,* ~~ja~~ apulaissyyttäjää *sekä Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan annetun lain 5 §:ssä tarkoitettua Euroopan syyttäjää ja valtuutettua Euroopan syyttäjää* syytetään virkarikoksesta hovioikeudessa. Syyttäjänä on joko valtioneuvoston oikeuskansleri tai eduskunnan oikeusasiamies taikka valtioneuvoston oikeuskanslerin tai eduskunnan oikeusasiamiehen määräämä syyttäjä.

Muutoksen myötä olisi selvää, että Euroopan syyttäjää ja valtuutettua Euroopan syyttäjää syytettäisiin virkarikoksesta hovioikeudessa siten, että syyttäjänä on joko valtioneuvoston oikeuskansleri tai eduskunnan oikeusasiamies taikka toisen näistä määräämä syyttäjä. Huomiota voidaan kiinnittää siihen, että asetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan

kansallista lainsäädäntöä sovelletaan siltä osin kuin asetuksessa ei ole asiaan sovellettavia säännöksiä. Jollei asetuksessa toisin säädetä, asiaan sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka valtuutettu Euroopan syyttäjä käsittelee asiaa. Asetuksessa ei ole erityissääntelyä Euroopan syyttäjän tai valtuutettujen Euroopan syyttäjien rikosoikeudellisesta virkavastuusta. Siten muutos samalla myös selventäisi sitä edellä todettua seikkaa, että Euroopan syyttäjä ja valtuutetut Euroopan syyttäjät voisivat olla rikosoikeudellisessa virkavastuussa toiminnastaan EPPO:n syyttäjinä ja että ylimmillä laillisuusvalvojilla tällöin olisi näihin nähden myös syyttäjälaitoslain 27 §:ssä säädetyt toimivaltuudet.

Momentin perustelujen osalta voitaisiin viitata syyttäjälaitoslain asiaa koskeviin perusteluihin ja lakivaliokunnan syyttäjälaitoslakia säädettäessä lausumaan. Olennaista siten olisi, että myös Euroopan syyttäjän ja valtuutettujen Europan syyttäjien osalta syyteoikeuden käyttöön liittyvä harkintavalta olisi etäännytetty Syyttäjälaitoksen ulkopuolelle. Tilanteessa, jossa ylimmät laillisuusvalvojat päättäisivät määrätä asiaan syyttäjän, olisi käytännössä perusteltua, että he keskustelisivat valtakunnansyyttäjän kanssa siitä, kuka syyttäjä olisi osaamisensa, työtilanteensa ja muiden erityisten seikkojen perusteella sopiva tehtävään. Tämä keskustelu olisi syytä käydä jo hyvissä ajoin ennen laillisuusvalvojan syytemääräyksen antamista, jotta syytettä ajavalla syyttäjällä olisi mahdollisuus perehtyä asiaan jo esitutkinnan aikana.